

Warszawa, dnia 27.11.2014r.

Sz. Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku!

Na podstawie Art. 191 i 192 Regulaminu Sejmu RP niniejszym składamy na Pana ręce interpelację poselską skierowaną do p. Teresy Piotrowskiej – Ministra Spraw Wewnętrznych – w sprawie: **możliwości właściwego wykonywania usług ochrony fizycznej przez kwalifikowanych pracowników ochrony z bronią palną w niektórych miejscach publicznych.**

z poważaniem,

Józef Lassota

Anna Nemś

Lidia Gądek

Warszawa, dnia 27.11.2014r

Józef Lassota
Anna Nemś
Lidia Gądek
Klub Parlamentarny
Platforma Obywatelska

Sz. Pani
Teresa Piotrowska
Minister Spraw Wewnętrznych

INTERPELACJA

w sprawie: **możliwości właściwego wykonywania usług ochrony fizycznej przez kwalifikowanych pracowników ochrony z bronią palną w niektórych miejscach publicznych.**

Szanowna Pani Minister

Stosowana obecnie praktyka w muzeach, a także w niektórych miejscach publicznych jak sądy czy banki, w których Kwalifikowany Pracownik Ochrony z bronią palną może się znaleźć z osobą czy osobami chronionymi, lub mieniem powierzonym jego ochronie, powoduje, że nie jest on wpuszczany na teren tej instytucji. Pracownikowi ochrony fizycznej, działającemu na podstawie zlecenia ochrony osób, przez to, że nie jest wpuszczany na teren muzeum, uniemożliwia się mu wykonanie zadania, a firmie należyte wykonanie umowy zlecenia. W takich sytuacjach osoby objęte ochroną na podstawie umowy cywilnoprawnej najczęściej rezygnują ze zwiedzania muzeum. Bardzo często, choć nie tylko, chodzi tu o całe wycieczki zagraniczne, najczęściej obywateli państwa Izrael. Rodzi to określone negatywne skutki emocjonalne, niewykonanie planu wycieczek, roszczenia wobec firm ochrony.

Dotyczy to najczęściej osób z Izraela, w tym wycieczek do Polski młodzieży z Izraela. Oficjalnym dokumentem regulującym działania strony polskiej i strony izraelskiej w zakresie przyjazdów edukacyjnych młodzieży izraelskiej do Polski jest Wspólna Deklaracja Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej i Ministerstwa Spraw Zagranicznych Państwa Izrael w sprawie przyjazdów edukacyjnych izraelskiej młodzieży do Polski, podpisana dnia 11 września 2006 r. Choć dokument ogólnie stwierdza, że strona polska ponosi koszty związane z zapewnieniem bezpieczeństwa grupom młodzieży izraelskiej przebywającym w Polsce w ramach programów edukacyjnych oraz, że za kwestie te odpowiedzialne jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, to przyjazdy te z reguły wiążą się z zawieraniem dodatkowych umów cywilnych na ochronę komercyjną. Pracownicy ochrony muzeów, zakazując wstępu na teren muzeów pracownikom ochrony z bronią powodują prawie bez wyjątku konsternację, uniemożliwianie realizacji programów wyjazdów do Polski (miejsca zagłady), niezadowolenie i opinie o istnieniu bałaganu, niespójności i niekonsekwencji działań różnych podmiotów w Polsce. Powstają negatywne opinie.

Przepisy ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 628), w Art. 2 ust. 1 pkt. 20, stwierdzają, że uprawnionymi do używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej są - pracownicy ochrony, uprawnieni do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.). Uprawnionymi pracownikami ochrony wykonującymi bezpośrednio czynności związane z ochroną osób, zgodnie ze wskazaną wyżej ustawą o ochronie..., są pracownicy ochrony wpisani na listę kwalifikowanych pracowników

ochrony (Art. 26 ust. 1 pkt 3). Ich uprawnienia w zakresie użycia i wykorzystania broni palnej określa Art. 36 ust. 1 pkt 5 tej ustawy.

Niektóre szczegółowe zasady wykonywania ochrony osób z bronią reguluje ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia. Dotyczy to zasad noszenia broni palnej, a mianowicie, Art. 40, ustala zasadę noszenia broni palnej tylko wtedy, gdy pracownik ochrony występuje w umundurowaniu lub ubiorze używanym przez specjalistyczną uzbrojoną formację ochronną (sufo), dopuszczając wyjątek wtedy gdy pracownik ochrony wykonuje zadania ochrony osób w miejscu publicznym. W przepisie Art. 41 ustala się dodatkowo zakaz noszenia broni palnej, a mianowicie pracownik ochrony nie może nosić przy sobie broni palnej, jeżeli wykonuje bezpośrednio zadania w zakresie utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas trwania masowych imprez publicznych (do których odnosi się osobna ustawa). Przy czym słowo „bezpośrednio” ma tu określone znaczenie, bardzo istotne w tym przypadku.

Art. 41 również w tym wypadku nie odnosi się do pracowników SUFO którzy nie wykonują bezpośrednio zadań w zakresie utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas trwania imprez masowych.... Przykładem może być wezwana grupa interwencyjna aby np. odtransportować osoby ujęte, nie bierze ona udziału w zabezpieczeniu imprezy masowej i co do zasady jest wyposażona w broń palną bojową, tak samo jak ochrona osób która zabezpiecza osobę lub kilka osób w trakcie takiego wydarzenia i niema ona nic wspólnego z bezpośrednim zabezpieczeniem imprezy.

Zgodnie z systemowymi rozwiązaniami ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, przedmiotowe uprawnienie jest w równy sposób nadane funkcjonariuszom, pracownikom i żołnierzom wskazanych tam służ państwowych, w tym samorządowych oraz pracownikom wskazanych instytucji jak i pracownikom ochrony.

Z uwagi na treść Art. 41 ustawy o ochronie..., który *explicite* wymienia tylko tą grupę pracowników ochrony, którzy z uwagi na charakter wykonywanych czynności ochronnych z zasady nie mogą posiadać broni palnej, czyli takiej aktywności gdzie zakazane jest wykonywanie zadań ochrony z bronią palną oraz podmiotowo nadanymi uprawnieniami z Art. 2 ust. 1 pkt. 20 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej. Można więc podsumować istniejący stan prawny stwierdzeniem, iż w braku wskazania przez ustawodawcę innych przypadków zakazu wykonywania zadań ochrony z bronią, istnieje domniemanie prawa do wykonywania przez pracowników ochrony zadań ochrony z bronią palną w pozostałych miejscach publicznych. Wychodząc z zasady domniemania racjonalności, należy stwierdzić, że gdyby zachodziła uzasadniona potrzeba wprowadzenia dalszych regulacji w tym zakresie, to zostałyby dookreślone np. takie kwestie jak; czy pracownik ochrony ma prawo do noszenia broni palnej w każdym czasie, czy uprawnienie do noszenia broni palnej może zostać ograniczone w stosunku do pewnych miejsc publicznych i jakich lub zostałyby określone delegacje do rozporządzeń do szczegółowych regulacji.

Należy wskazać, że artykuł 5 ust. 2 pkt. 4 lit. c ustawy o ochronie osób i mienia stanowi, iż do obszarów, obiektów i urządzeń podlegających specjalistycznej ochronie przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne (sufo) lub odpowiednie zabezpieczenie techniczne ze względu na inne ważne interesy państwa należą w szczególności muzea i inne obiekty, w których zgromadzone są dobra kultury narodowej. Do zakresu działania wewnętrznej służby ochrony tamże należy m.in. zapewnienie bezpieczeństwa osób znajdujących się w granicach chronionych obszarów. Jednak należy podkreślić, że cel i ustawowe uprawnienie pracownika ochrony wykonującego zadanie ochrony osoby udającej się do muzeum jest identyczny z zadaniami pracownika wewnętrznej służby ochrony muzeum lub pracownika komercyjnej firmy ochrony, której zlecono ochronę muzeum. We wszystkich tych trzech przypadkach, podmiotowe prawo do wykonywania zadań ochrony osób z bronią palną daje pracownikom ochrony wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej i polecenie pracownicze. Trzeba również

kategorycznie stwierdzić, że ustawowe prawo nie może być kwestionowane poprzez akty wykonawcze niższego rządu czy regulaminy poszczególnych obiektów muzealnych.

Zgodnie z pkt. 5 Rozdziału I Regulaminu ogólnych warunków i trybu wykonywania ochrony muzeów i innych jednostek organizacyjnych podlegających obowiązkowej ochronie, podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Ministra Kultury (Dz. Urz. MKiDN z 2002 r. Nr 5, poz. 77), obowiązek zapewnienia ochrony spoczywa na dyrektorze, który ma prawo wyboru formy ochrony z uwzględnieniem konieczności zapewnienia bezpośredniej ochrony fizycznej w czasie udostępnienia zbiorów. Uprawnienie do wydania tego aktu ma bezpośrednio swoje źródło w Art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie osób i mienia. Postanowienie pkt 5 lit a Rozdziału II Regulaminu stanowi, że do szczegółowego zakresu działania specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych (sufo) w muzeach i innych obiektach muzealnych należy zapewnienie bezpieczeństwa osób znajdujących się w ich granicach. Jest to powtórzeniem treści przywoływanej wyżej normy prawnej, zawartej w § 5 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 1998 r. w sprawie wewnętrznych służb ochrony (Dz.U.1999.4.31 z późn. zm.).

Należy stwierdzić, że żaden ze wskazanych przepisów, wydanych w oparciu o Art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie osób i mienia, nie stoi w sprzeczności z równoległym podmiotowym prawem pracownika ochrony do wykonywania zadań z bronią palną w muzeach i innych obiektach muzealnych i osiagania tym samym przez obie strony prawem założonego celu ich działań ochronnych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa życia i zdrowia osoby zwiedzającej. W oparciu o wyżej wskazany przepis nakładający na dyrektora muzeum czy obiektu obowiązek zapewnienia ochrony, dyrektorzy muzeów wydają regulaminy z reguły zawierające zakaz wnoszenia broni palnej. Takie postanowienie regulaminu, z zasady konieczne i słuszne, jest traktowane jako podstawa prawna zakazu wejścia pracownika ochrony ochraniającego z bronią osobę lub osoby wchodzące.

Pozostaje to w sprzeczności z ustawowo określonymi uprawnieniami pracownika ochrony. Przedmiotowe postanowienia regulaminów należy uznać za w pełni słuszne, jednak wymagające uwzględnienia istniejącego stanu prawnego. Skoro powszechnym jest, że pracownicy ochrony wso lub firm komercyjnych muzeum traktują te zapisy jako skutkujące względem wszystkich bez wyjątku, to konieczne jest wprowadzenie zapisu np. o treści odnoszącej się do wcześniejszego zgłaszania i ustalania zasad dodatkowej ochrony osobistej wykonywanej przez pracowników ochrony z zewnątrz, lub legitymowaniu ochrony wchodzącej poprzez weryfikację legitymacji pracownika ochrony, oraz świadectwa broni wraz z legitymacją dopuszczenia do posiadania broni. Usunie to istniejący stan rzeczy.

Należy podsumować, że niewykonywanie obowiązujących przepisów prawa poprzez stawianie regulaminów wewnętrznych ponad aktami ustawowymi i rozporządzeniami tworzy sytuację, w której brak jest pewności realizacji podmiotowych uprawnień pracowników ochrony na obszarze muzeów, sądów, banków, niektórych urzędów i innych miejsc użyteczności publicznej, w których kwalifikowany pracownik ochrony może się znaleźć z osobą, osobami, lub mieniem powierzonym jego ochronie z bronią palną. Pracownik ochrony, będąc podmiotem, od którego działań zależy zdrowie, a niejednokrotnie i życie osób, które ochrania winien móc korzystać z praw przyznanych mu na gruncie obowiązujących przepisów prawa w zakresie w nich przewidzianym.

Pytania do Pani Minister:

1. Czy, zdaniem Pani Minister, obowiązujący stan prawny jest wystarczający dla wykonywania zadań przez pracowników ochrony w sytuacjach opisanych powyżej ?
2. Czy zamierza Pani Minister podjąć odpowiednie działania legislacyjne, lub inne (jakie?), tak, by pracownicy ochrony mogli wywiązywać się ze swoich zleconych zadań w sytuacjach opisanych powyżej ?

z poważaniem,

Józef Lassota

Anna Nems

Lidia Gądek